Tilgjengelig utgave. Dette er en universelt utformet utgave av e-posten, tilrettelagt av Foreldre til blinde barn (FTBB) i november 2026. Teksten er gjengitt uendret. Bare utformingen er endret.

Fra: Cathrine Børnes

Sendt: 01.07.2026 13:45:37

Til: post@ldo.no

Kopi: Postmottak KD (postmottak@kd.dep.no); Øyvind Lind Kvanmo

Tittel: Om opplæringstilbudet til blinde og sterkt svaksynte barn

Om opplæringstilbudet til blinde og sterkt svaksynte barn

Til Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)

Vi viser til henvendelse fra ombudet til oss datert 26.06.2026. (Deres ref. 26/1635 og vår ref. 2026/5288) Ombudet er bekymret for om dagens regelverk, veiledning og praksis i tilstrekkelig grad sikrer blinde og sterkt svaksynte elever et likeverdig og inkluderende opplæringstilbud. Bekymringene gjelder «særlig tilgang til synspedagogisk kompetanse, manglende struktur og koordinering, store lokale forskjeller og behovet for en mer systematisk opplæring i kompenserende ferdigheter som punktskrift, bruk av tekniske hjelpemidler, digitale verktøy og mobilitet.»

I henvendelsen ber ombudet om at Utdanningsdirektoratet foretar «en samlet statusgjennomgang av opplæringstilbudet til blinde og sterkt svaksynte elever» Dere ber også om informasjon om «status for arbeidet med tjenestekatalog og felles støttetjeneste for digitale læremidler.» Det kommer frem at ombudet også ønsker at Udir vurderer flere endringer i regelverket og systemforbedringer. Minst et av forholdene dere ber oss vurdere berører også Statped, som er direkte underlagt Kunnskapsdepartementet.

Dere har bedt om en tilbakemelding innen 15. august 2026.

Universell utforming av digitale læremidler

Støttetjenesten er omdøpt til «Tryggere digital læring». Denne nye tjenesten har, som ombudet viser til, som formål å bedre regelverksetterlevelsen blant skoleeiere når det gjelder personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming. Tjenesten skal dekke både læremidler, læringsressurser og plattformer. Målene for den nye tjenesten er således ambisiøse. Det er behov for et vesentlig løft på dette området, men det vil samtidig ta tid før vi kan dekke hele målbildet. De første delvurderingene fra Tryggere digital læring ble publisert for skoleeiere og leverandører i mai. Disse dekker stort sett personvern i læremidler. Når det gjelder universell utforming er vi i dialog med Uu-tilsynet om regelverksforståelse samt gjenbruk av data fra uustatus.no. Vi må avklare både regelverksspørsmål og tekniske spørsmål, før vi kan ha en første leveranse på UU. Statped er involvert i dette arbeidet.

Gitt den korte tiden siden første leveranse, er det noe for tidlig å trekke erfaringer fra dette arbeidet. Det er likeledes for tidlig å vurdere om tiltaket er tilstrekkelig med tanke på regelverksetterlevelsen. Vi ser imidlertid at leverandørene av produktene som så langt er vurdert, gjør en innsats for å utbedre de mangler vi påpeker i vurderingene.

Direktoratet bidrar også i et samarbeid med leverandørbransjen, interesseorganisasjoner, Statped og KS om standardisering av universell utforming av digitale læremidler. Dette arbeidet er viktig, både for å sikre felles forståelse på tvers av de involverte, men også for å sikre likere utforming av digitale ressurser. Mer informasjon om dette arbeidet finnes på denne siden: SN/K 607

Læremiddelkatalogen har et videre formål om å gi en nøytral oversikt over markedet for læremidler. I takt med leveranser fra Tryggere digital læring, vil vi se hvordan vi på best mulig måte kan gi oversikt over læremidler for særskilte grupper, herunder, men ikke avgrenset til blinde og sterkt svaksynte.

Andre forhold knyttet til opplæringstilbudet til blinde og sterkt svaksynte elever

LDO tar opp mange utfordringer som kan hindre at blinde og sterkt svaksynte elever får et inkluderende og likeverdig opplæringstilbud. Vi ber om at dere retter denne delen av henvendelsen til Kunnskapsdepartementet som vår overordnede myndighet.

Vennlig hilsen Cathrine Børnes
avdelingsdirektør
avdeling for opplæringsloven
Utdanningsdirektoratet

Utdannings-
direktoratet

Kopi: Kunnskapsdepartementet